

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Ndob/10/2016
Identifikačné číslo spisu: 2007200149
Dátum vydania rozhodnutia: 27.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2007200149.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Mederovej a členiek senátu JUDr. Aleny Priezelovej a JUDr. Viery Pepelovej, v právnej veci žalobcu: R. W. B. B., nar. XX. J. XXXX, naposledy bytom V. XX, O., právne zast. JUDr. Dagmar Matušková, Búdková 12, 811 04 Bratislava, proti žalovanej: W. N., nar. XX. T. XXXX, trvale bytom I. XX, G., právne zast. JUDr. Igor Ribár, Nám. sv. Michala 11, 920 01 Hlohovec, o určenie neplatnosti právnych úkonov, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 22. marca 2016, č. k. 20NcCb/4/2007-1747 a o návrhu žalobcu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

- I. Konanie o odvolaní žalobcu z a s t a v u j e.
- II. Konanie o návrhu žalobcu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti z a s t a v u j e.
- III. Žiadna zo strán sporu n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trnave (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 23. mája 2002, č. k. 20Cb/30/01-152, návrh žalobcu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej trovy konania vo výške 3 640,-Sk do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

2. Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa návrhom doručeným súdu dňa 11. júna 2001 domáhal určenia neplatnosti zmluvy o prevode obchodného podielu z 11. mája 2001 medzi žalobcom a žalovanou (ďalej len „zmluva o prevode obchodného podielu“), ktorou mal byť obchodný podiel žalobcu v spoločnosti s vtedajším obchodným menom KC Dierovňa, spol. s r.o. prevedený na žalovanú a dodatku č. 2 k spoločenskej zmluve z 11. mája 2001 (ďalej len „dodatok č. 2“). Uvedené právne úkony sú podľa názoru žalobcu neplatnými právnymi úkonmi, keď tieto vykonal proti svojej vôli pod nátlakom jemu neznámych osôb, ktoré ho priviezli na neznáme miesto a pod hrozbou možného násillia voči nemu ako aj voči jeho dcére mu dali na podpis oba dokumenty. Pravosť podpisov overovala dňa 22. mája 2001 V. K. (v tom čase s priezviskom K.) ako notárska koncipientka notárky V. Čečotovej so sídlom v Hlohovci. Notárskej koncipientke mal žalobca pri podpise uvedených dokumentov ukázať spútané ruky, čím naznačoval, že koná pod násillím, čo v

dôsledkoch spôsobilo aj to, že sa podpísal iným spôsobom ako zvyčajne. Žalobca zároveň uviedol, že právny úkon neschválilo valné zhromaždenie spoločnosti, keďže sa vôbec nekonalo a žalobca s kúpnu cenou obchodného podielu vo výške 3 000 000,-Sk nikdy nesúhlasil a žiadne peniaze ani neprevzal. Podmienku naliehavého právneho záujmu pri určovacej žalobe mal za splnenú možným budúcim konaním žalovanej, ktorá sa na základe zmluvy o prevode obchodného podielu a dodatku č. 2 bude domáhať zápisu zmien v obchodnom registri.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu súdu prvej inštancie, ktorým bol návrh žalobcu zamietnutý, podal odvolanie žalobca. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací rozsudkom z 10. novembra 2003, č. k. 5Obo/209/02-199, rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že určil, že zmluva o prevode obchodného podielu a dodatok č. 2 sú neplatné a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu trovy konania na súde prvej inštancie vo výške 7 160,- Sk spolu s trovami odvolacieho konania v sume 7 810,-Sk.

4. Žalovaná proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, rozsudkom z 31. januára 2005, č. k. 1ObdoV/11/2004-286, dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací následne opätovne rozhodol rozsudkom z 18. mája 2005, č. k. 2Obo/94/05-314, o zmene rozsudku súdu prvej inštancie tak, že určil, že zmluva o prevode obchodného podielu a dodatok č. 2 sú neplatné a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania v sume 23 004,-Sk do troch dní k rukám právneho zástupcu žalobcu.

6. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná, na základe ktorého Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací rozsudkom z 31. januára 2007, č. k. 1ObdoV/86/2005-348, zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec vrátil Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie.

7. Krajský súd v Trnave rozsudkom z 09. decembra 2008, č. k. 20NcCb/4/2007-662, návrh žalobcu zamietol a žalobcu zaviazal zaplatiť žalovanej trovy konania vo výške 32 501,-Sk do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Na odvolanie žalobcu bol tento rozsudok súdu prvej inštancie uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. apríla 2011, č. k. 5Obo/34/2009-956, zrušený a vec bola vrátená Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie.

8. Krajský súd v Trnave následne vykonal doplnenie dokazovania listinnými dôkazmi a opätovným výsluchom svedkov, na základe čoho mal za preukázané, že spoločnosť s vtedajším obchodným menom KD Dierovňa, s.r.o., s vtedajším sídlom Strojárska 1, Bratislava, IČO: 34 110 852, bola založená dňa 27. septembra 1994 a jej spolovníkmi boli žalobca a nebohý manžel žalovanej O. N., ktorý dňa 18. mája 2000 zomrel. Následne Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí z 24. novembra 2006, č. k. 1ObdoV/76/2005-259, vyslovil právny názor, podľa ktorého obchodný podiel zomretého O. N. neprešiel z dôvodu smrti manžela na žalovanú, zostal v dispozícii spoločnosti a zostávajúci spolovník (žalobca) sa stal jediným spolovníkom.

9. Podľa názoru súdu prvej inštancie zmluva o prevode obchodného podielu, ktorej určenia neplatnosti sa žalobca domáha splňala všetky zákonom vyžadované formálne, ako aj obsahové náležitosti, pričom vyhlásenie žalovanej, že pristupuje k spoločenskej zmluve sa v tomto konkrétnom prípade nevyžadovalo a rovnako nie je táto zmluva neplatná ani pre nedostatok formy. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že naliehavý právny záujem je v tomto konaní stále daný, keďže je potrebné jednoznačne súdnym rozhodnutím určiť spolovníkov tejto spoločnosti.

10. Pri zisťovaní okolností týkajúcich sa podpisu zmluvy o prevode obchodného podielu ako aj dodatku č. 2 vychádzal súd prvej inštancie najmä z výpovedí V. K., keď uviedol, že v žiadnej zo svojich výpovedí vykonaných pred orgánmi činnými v trestnom konaní, ako aj v tomto konaní nespochybnila skutočnosť, že žalobca konal pri podpisovaní slobodne a dobrovoľne a nevšimla si žiadne prejavy násillia, či už psychického alebo fyzického, žalobca nemal spútané ruky a nevykonal ani žiadny úkon, ktorým by jej dal najavo, že nekoná slobodne.

11. Výpovede vypočutých svedkov k tomu, ako jednotlivé osoby prichádzali do kamenosochárstva (kde údajne malo byť vykonané podpísanie dokumentov) napriek nejednoznačnosti nepovažoval súd za nepravdivé a zdôraznil, že od danej udalosti už uplynul značný čas a jednotlivé osoby mnohé skutočnosti a udalosti vnímali s rozdielnou intenzitou. Ani jednou výpoveďou svedkov však nebolo spochybnené, že V. K. nebola privezená do kamenosochárstva v Trnave. Naproti tomu bola dňa 12. augusta 2013

vykonaná vyšetrovateľmi PZ NKA previerka na mieste, kde bola V. K. privezená na ulicu Štefánikova č. 9 v Trnave pred objekt kamenosochárstva, ktorý síce nepotvrdila, ale ani nevyvrátila ako objekt, v ktorom overovala podpisy. V. K. pri vykonávaní previerky na mieste zároveň bez pochybností vylúčila, že nebola privezená do objektu sýpky v Novom Majeri a podpisy tu neoverovala, tak ako tvrdí žalobca. Na základe svedeckých výpovedí teda súd prvej inštancie uzavrel, že k podpisu dokumentov nedošlo na mieste, ktoré by sa nachádzalo mimo zastavanej časti mesta a rovnako nebol predložený žiaden dôkaz, ktorý by vzbudzoval pochybnosti o dobrovoľnosti prejavenej vôle pri podpise a z ktorého by bolo možné dospieť k záveru, že sporné dokumenty podpisoval žalobca so spútanými rukami, v neslobode, proti svojej vôli a za pôsobenia psychického alebo fyzického nátlaku.

12. Vo vzťahu k tvrdeniu žalobcu, podloženom znaleckým posudkom č. 9/2008 vyhotoveným B. V. V., že po uvedenej udalosti kedy bol násilím prevezený na neznáme miesto a pod vyhrážkou násilia prinútený podpísať predložené listiny trpí posttraumatickou stresovou poruchou, súd prvej inštancie uviedol, že znalecký posudok bol vypracovaný dňa 15. júna 2008 a nie je vylúčené, že v období od 22. mája 2001 (deň kedy prišlo k podpisu dokumentov) do vypracovania posudku nemohol žalobca prežiť udalosť, ktorá by u neho diagnostikovanú zmenu osobnosti vyvolala. Navyše podľa vyjadrenia žalobcu v tomto období závažne ochorela a dňa 24. augusta 2008 následkom ochorenia zomrela jeho manželka. Znalkyňa W. W. Q. v znaleckom posudku č. 49/2015 konštatovala, že nie je možné sa s určitosťou vyjadriť k potenciálnemu začiatku tejto stresovej poruchy u žalobcu aj s ohľadom na skutočnosť, že odbornú lekársku pomoc vyhľadal prvýkrát až dňa 17. apríla 2008. Znalkyňa W. W. Q. bola súdom aj vypočutá, pričom uviedla, že nie je dôvod spochybňovať znalecký posudok vypracovaný B. V., zároveň však, že je málo pravdepodobné, že človek trpiaci posttraumatickou stresovou poruchou nevyhľadá za obdobie od roku 2001 do 2008 odbornú lekársku pomoc.

13. K znaleckému posudku vypracovanému pre účely trestného konania znalkyňou z odboru písmoznalectva B. B. S. M., v ktorom bolo skonštatované, že podpisy žalobcu na dokumentoch, ktorých neplatnosti sa žalobca domáha, vykazujú znaky napätia a nátlaku, čo nasvedčuje tomu, že boli vyhotovené nedobrovoľne a pod vplyvom určitého nátlaku, súd dodal, že nie je možné jednoznačne vysloviť, že napätie zistené znalkyňou na podpisoch bolo spôsobené výlučne žalobcom uvádzaným únosom a nie v tom čase aktuálnymi okolnosťami súvisiacimi s prevodom jeho obchodného podielu na inú osobu.

14. Na záver súd prvej inštancie konštatoval, že žiaden z vypočutých svedkov existenciu násilia a nevôle u žalobcu pri podpise zmluvy o prevode obchodného podielu, ako aj dodatku č. 2 nepotvrdil, pričom súd nemohol vychádzať iba zo subjektívneho postoja a tvrdení žalobcu a žalobe vyhovieť. Krajský súd v Trnave preto rozsudkom z 22. marca 2016, č. k. 20NcCb/4/2007-1747, návrh žalobcu zamietol.

15. Proti uvedenému rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca. Súd prvej inštancie podľa názoru žalobcu v rozpore s vykonanými dôkazmi a zrejme aj v dôsledku nedostatočného rozsahu zadovážených dôkazov uviedol, že žiaden z vypočutých svedkov pôsobenie násilia na žalobcu pri podpise a jeho nevôľu nepotvrdil. Samotná skutočnosť, že pri podpise sporných listín nemal spútané ruky (čo mal súd prvej inštancie za preukázané) však podľa žalobcu nevyklučuje využitie násilia a nevôľu pri podpise u žalobcu. Konajúci súd podľa žalobcu pochybil aj tým, že nevykonal žalobcom navrhovaný dôkaz, a to obhliadku miesta, kde malo dôjsť k overovaniu podpisov a rovnako nenariadil vyhotoviť fotodokumentáciu z tohto miesta, ktorá mala byť ešte pred prvým rozhodnutím súdu vo veci samej v roku 2002 predložená svedkyňi V. K. k nahliadnutiu. Súd prvej inštancie svojím postupom žalobcovi znemožnil realizáciu práv mu priznaných Občianskym súdnym poriadkom a mal za preukázané aj také skutočnosti, ktoré v súvisiacich konaniach boli dôkazne vyvrátené a dospel na základe nich k nesprávnemu právnemu záveru. Konajúci súd nevykonal viaceré žalobcom navrhované dôkazy, najmä opätovný výsluch svedkyne V. K. k miestu overovania podpisov. Pri overovaní podpisov boli sporné listiny predložené JUDr. Halabukovou žalobcovi bez toho, aby žalobca poznal ich obsah, pričom V. K. boli predtým odovzdané žalovanou. Na sporných listinách je navyše podpis žalovanej overený už 11. mája 2001, čo žalovaná nevedela vysvetliť, pričom v tomto období žalobca a žalovaná spolu vôbec nekomunikovali. Podľa žalobcu bolo v konaní aj jasne preukázané, že žalobca nemal záujem predať svoj obchodný podiel W. N.. Súd prvej inštancie ďalej nevzal do úvahy do konania predložené znalecké posudky preukazujúce vznik posttraumatickej stresovej poruchy u žalobcu po jeho únose vyhotovené súdnymi znalkyňami B. V. a W. H. a znaky napätia a nátlaku na podpise žalobcu na sporných listinách, ktoré boli zistené súdnou znalkyňou B. B. S. M.. Súd nevzal do úvahy ani námietku žalobcu ohľadne

účelovosti znaleckého posudku W. Q., nezaoberal sa do konania predloženým kontrolným znaleckým posudkom W. R. F., B. zo dňa 21. marca 2016 a odmietol vykonať výsluch súdneho znalca W. F., B. Keďže sa súd v konaní všetkými uvedenými skutočnosťami nezaoberal, považuje žalobca odvolaním napadnuté rozhodnutie za arbitrárne. Na základe uvedeného žalobca navrhuje napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne navrhuje zmenu napadnutého rozsudku tak, že odvolací súd určí, že zmluva o prevode obchodného podielu a dodatok č. 2 sú neplatné a zároveň žiada, aby bola žalovaná zaviazaná na náhradu trov konania a právneho zastúpenia.

16. Žalobca doručil súdu aj doplnenie odvolania v ktorom opätovne zdôraznil skutočnosti označené už v odvolaní. Žalovaná podľa žalobcu nevie uviesť, kedy k dohode o prevode obchodného podielu medzi ňou a žalobcom malo dôjsť. Žalobca naopak zmýšľal do budúcnosti rozšírenie distribúcie dierovaných plechov aj na svetový trh a preto rokovo sa zahranicnou spoločnosťou Fiedler v dňoch 14. až 18. mája 2001 aj spolu s nebohým spoločníkom a mal záujem za týmto účelom umožniť jej vstup do spoločnosti. Na základe vypočutia dvoch svedkýň pani N. ako pokladníčky spoločnosti a pani Z. ako zamestnankyne v trestnom konaní, kedy tieto uviedli, že nevedia nič o komunikácii medzi žalobcom a žalovanou o prevode obchodného podielu, naopak uviedli, že vzťahy medzi žalobcom a žalovanou boli značne vyhrotené má za preukázané, že k takejto dohode o prevode obchodného podielu s žalovanou skutočne nedošlo. Žalobca spochybnil aj vyplatenie údajnej sumy 3 000 000,-Sk, ktoré mu mali byť odovzdané v hotovosti v bielej igelitke žalovanou po podpise sporných dokumentov. Uviedol, že nebolo potrebné, aby v prípade záujmu o podpísanie uvedených dokumentov zo strany žalobcu, zabezpečovala overenie podpisov žalovaná, keď žalobcova nebohá manželka bola matrikárkou a rovnako nebolo potrebné uvedené overenie podpisov vykonať práve v Trnave.

17. K odvolaniu žalobcu podala vyjadrenie žalovaná. Poukázala na znalecký posudok W. Q. najmä s ohľadom na tvrdenie v ňom obsiahnuté, že u žalobcu nie je možné sa s určitosťou vyjadriť k začiatku potenciálnej posttraumatickej stresovej poruchy. Podľa jej názoru, nie je možné v rámci tohto konania používať svedecké výpovede vykonané v iných konaniach (napr. ČVS: PPZ-49/NKA-PZ-BA-2012, sp. zn. 7T/36/2010) ako listinný dôkaz. Z vykonaného dokazovania v tomto konaní ako aj v súvisiacich trestných konaniach podľa názoru žalovanej vyplýva, že poškodený (žalobca) pri previerkach terénu neustále menil názory, kde sa má objekt v ktorom ho držali nachádzať a nepodarilo sa ustáliť existenciu a identitu osôb, ktoré mali únos vykonať. Listinnými dôkazmi bola preukázaná existencia zmluvy o prevode obchodného podielu, pričom nebolo preukázané, že by bol žalobca zo strany žalovanej alebo iných osôb k podpisu sporných dokumentov donútený. Žalovaná vo vyjadrení ďalej spochybnila výsledky znaleckého dokazovania poukazujúce na znaky nátlaku a napätia na podpise žalobcu a stotožnila sa s názorom súdu prvej inštancie, že uvedené mohlo byť spôsobené váhaním a mentálnou rezervovanosťou žalobcu. Poukázala aj na výpovede svedkyne V. K., ktoré popierajú, že by pri podpise sporných dokumentov mal žalobca spútané ruky alebo že by bol pod nátlakom. Žalovaná ďalej uviedla, že v čase kedy bol žalobca opätovne zapísaný v obchodnom registri ako spoločník 12. októbra 2007 previedol svoj obchodný podiel na svoje deti, v súvislosti s čím žalovaná podotkla, že určovaciu žalobu je potrebné považovať za nedovolenú, pokiaľ neslúži potrebám praktického života, ale slúži len k zbytočnému rozmnožovaniu sporov. Preukázanie naliehavého právneho záujmu v čase rozhodovania súdu na určení práva zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha. Podľa názoru žalovanej nie je v prejednávanej veci existencia naliehavého právneho záujmu daná, keďže vyhovením žaloby by nedošlo k odstráneniu stavu údajnej právnej neistoty žalobcu. Na základe uvedeného žalovaná navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanej trov odvolacieho konania.

18. K vyjadreniu žalovanej doručil súdu svoje vyjadrenie žalobca v ktorom uviedol, že účasť rodiny po nebohom spoločníkovi O. N. v spoločnosti s vtedajším obchodným menom KC Dierovňa, spol. s r.o. nepripadala do úvahy vzhľadom na nesúhlas zahraničného partnera s účasťou týchto osôb v spoločnosti. Zdôraznil, že za predaj obchodného podielu nedostal žiadne peniaze a žalovaná doteraz opak nepreukázala. Ak by chcel vykonať overenie svojich podpisov na predmetných dokumentoch, mohol tak urobiť kedykoľvek u svojej nebohej manželky, ktorá pracovala ako matrikárka.

19. Žalobca sa zároveň návrhom označeným ako „návrh na zmenu miestnej príslušnosti“ zo dňa 11. apríla 2016, doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 12. apríla 2016 domáha, aby bola vec vedená na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 20NcCb/4/2007 prikázaná z dôvodu vhodnosti na

prejednanie a rozhodnutie Krajskému súdu v Nitre alebo Krajskému súdu v Bratislave.

20. Za hlavný dôvod pre podanie tohto návrhu označil žalobca svoj zlý psychický stav vyvolaný násilnou udalosťou a 15 rokov trvajúcim konaním na Krajskom súde v Trnave. Dňa 22. mája 2001 bol násilím prinútený k podpísaniu dokumentov, majúcich za následok prevod jeho obchodného podielu v spoločnosti KC Dierovňa, spol. s r.o. na žalovanú, ktorých vyslovenia neplatnosti sa v predmetnom konaní domáha. Sudkyňa Krajského súdu v Trnave pritom podľa názoru žalobcu bez udania dôvodu už 15 rokov neberie do úvahy okolnosti tvrdené žalobcom spochybňujúce slobodnú vôľu žalobcu pri podpise týchto dokumentov. Ďalej uvádza, že sudkyňa neodôvodnene neakceptuje dôkazy v konaní ním navrhované a neadekvátne reaguje na prejavy jeho zdravotného problému počas súdnych pojednávaní, spôsobeného práve uvedenou udalosťou, kedy bol žalobca násilným spôsobom prinútený k podpisu dokumentov. Prikázanie veci inému súdu tej istej inštancie by malo mať podľa žalobcu za následok spoľahlivejšie prejednanie veci.

21. Vzhľadom na to, že odvolanie ako aj návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti boli podané ešte za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), Najvyšší súd Slovenskej republiky postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 C. s. p., na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované a ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p., podľa ktorého ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

22. Podľa § 12 ods. 2 O. s. p. vec možno prikázať inému súdu toho istého stupňa aj z dôvodu vhodnosti.

23. Podľa § 12 ods. 3 O. s. p. o prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má vec prikázať.

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 470 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C. s. p.“) a zároveň ako súd najbližšie spoločne nadriadený Krajskému súdu v Trnave, Krajskému súdu v Bratislave a Krajskému súdu v Nitre (§ 12 ods. 3 O. s. p. v spojení s § 470 ods. 4 C. s. p.), skúmal najskôr, či sú splnené procesné podmienky, za ktorých je možné o odvolaní žalobcu ako aj o jeho návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti konať.

25. Podľa § 63 ods. 1 C. s. p. ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať.

26. Podľa § 63 ods. 2 C. s. p. v konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

27. Podľa § 161 ods. 1 C. s. p. ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť.

28. Podľa § 161 ods. 2 C. s. p. ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

29. Procesná subjektivita je spätá s právnou subjektivitou ako spôsobilosťou na práva a povinnosti, ktorá v prípade fyzických osôb vzniká narodením a zaniká smrťou a v procesnom práve vyjadruje spôsobilosť byť sporovou stranou. Procesná subjektivita strán sporu je zároveň aj jednou z procesných podmienok, bez naplnenia ktorých nie je súd oprávnený ďalej konať a ktoré je konajúci súd povinný skúmať v akomkoľvek štádiu konania (§ 161 ods. 1 C. s. p.).

30. Žalobca v prejednávanej veci R.. W. B., B. zomrel dňa 22. marca 2017. Okresný súd Galanta uznesením z 01. decembra 2017, sp. zn. 10D/62/2017, D not. 119/2017 dedičské konanie zastavil, majetok nepatrnej hodnoty vydal dcére poručiteľa Ing. E. I., rod. B., nar. XX. V. XXXX, trvale bytom T. č. XXXX/XZ. Z., ktorá sa postarala o pohreb poručiteľa a určil odmenu notára spolu vo výške 99,84 eur. V uvedenom prípade boli účastníkmi dedičského konania deti poručiteľa R.. E. I., R.. W. B. a R.. W. W. B..

31. Ak je dedičské konanie zastavené z dôvodu, že poručiteľ zanechal len majetok nepatrnej hodnoty, je potrebné vychádzať zo záveru, že vydaný majetok nepatrnej hodnoty osobe, ktorá sa postarala o poručiteľov pohreb, nie je nadobudnutý titulom dedenia ale titulom rozhodnutia súdu (§ 132 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov), pričom takáto osoba nemusí byť ani osobou, o ktorej sa možno dôvodne domnievať, že je poručiteľovým dedičom, zároveň platí, že takáto osoba nevstupuje ani do práv a povinností poručiteľa a teda nie je jeho právnym nástupcom (R

18/1986), rovnako ako ostatní účastníci dedičského konania, ktoré bolo zastavené z dôvodu majetku poručiťa nepatrnej hodnoty (§ 188 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok), keďže v takomto konaní sa ani neprikročilo k zisťovaniu dedičského práva a k stanoveniu dedičských podielov (II. ÚS 525/2013). Platí teda, že dedičia s ktorými by súd v prejednávanej mohol konať ako s právnymi nástupcami žalobcu neboli v dedičskom konaní určení.

32. Súd aj napriek uvedenému vyzval dcéru žalobcu R.. E. I. výzvou zo dňa XX. V. XXXX, aby sa vyjadrila, či má záujem na konaní o odvolaní v tejto veci a zároveň vyzval na oznámenie adres určených na doručovanie v Slovenskej republike synov žalobcu R.. W. B. a R.. W. W. B., prípadne o oznámenie osôb splnomocnených za nich preberať zásielky v Slovenskej republike, keďže sa títo dlhodobo zdržiavajú v zahraničí. Na uvedenú výzvu súdu odpoveď doručená nebola.

33. Po dôkladnom posúdení okolností prejednávanej veci, akcentujúc zastavenie dedičského konania a s poukazom aj na skutočnosť, že účastníci dedičského konania po nebohom žalobcovi sú už v súčasnosti spoločníkmi spoločnosti Dierovňa s.r.o. (predtým s obchodným menom KC Dierovňa, spol. s r.o.) na základe prevodu obchodného podielu realizovaného žalobcom ešte v roku 2007 vďaka právnemu stavu mu to umožňujúcemu po rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. septembra 2004, sp. zn. ObdoV/88/2003 a z 31. januára 2005, sp. zn. 1ObdoV/11/2004, pričom neplatnosti zmluvy o prevode obchodného podielu medzi žalobcom a žalovanou, ktorý bol už medzičasom žalobcom prevedený na jeho deti a dodatku č. 2 k spoločenskej zmluve týkajúceho sa rovnako tohto obchodného podielu sa žalobca v tomto konaní domáhal, najvyšší súd konštatuje, že je potrebné vzhľadom na stratu procesnej subjektivity žalobcu ako sporovej strany konanie o jeho odvolaní ako aj konanie o jeho návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti v zmysle § 63 ods. 1 C. s. p. zastaviť.

34. Vo vzťahu k trovám odvolacieho konania najvyšší súd uvádza, že pri zastavení konania sa zisťuje procesné zavinenie strán sporu (§ 256 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 396 ods. 1 C. s. p.) na jeho zastavení, v prejednávanej veci však s ohľadom na stratu procesnej subjektivity žalobcu spôsobenej jeho smrťou nie je možné uvedené uskutočniť, preto žiadnej strane sporu náhradu trov konania nepriznal.

35. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu o návrhu žalobcu na prikázanie veci inému súdu toho istého stupňa z dôvodu vhodnosti (II. výrok) nie je prípustný opravný prostriedok.

Proti rozhodnutiu o odvolaní žalobcu (I. výrok) je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.) Dovolanie je podľa § 421 C. s. p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ (§ 421 ods. 2 C. s. p.). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.). V dovolaní sa popri všeobecných

náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1). Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je: a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.). Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).